

Nr 390.

Av herr **Fast m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 202, angående lån till främjande av bostadsproduktionen m. m.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 202, angående främjande av bostadsproduktionen m. m., föreslås, att räntan å lån ur bostadslånefonden skall för åren 1925 och 1926 utgå med fem och en halv procent, samt att annuiteten å nämnda lån skall utgöra sju procent.

Som av propositionen framgår, har räntan å lån ur bostadslånefonden utgjort fem procent, men beslutade 1923 års riksdag att sänka räntan för att tillsvärdare utgå med endast fyra procent.

För denna åtgärd att nu företaga en höjning av räntan till fem och en halv procent, stöder sig Kungl. Maj:t på statens byggnadsbyrås utredning och förslag samt lämnar i övrigt utförlig motivering härför.

Vi kunna helt ansluta oss till vad departementschefen anfört, dels i fråga om den sociala betydelsen av bostadsfrågans ändamålsenliga lösning, som även nödvändigheten av att såväl staten som kommunerna giver sitt stöd för ordnandet av sekundärkrediten åt dem, som uppföra bostadshus med framför allt smålägenheter. Vi kunna dock ej finna det nu lämpligt att företaga en höjning av räntan och låta de strävsamma och skötsamma egnahemsbyggarna bära riskerna för de mindre skötsamma eller de, som av andra omständigheter råkat i obestånd.

Under krisårens värsta bostadsnöd med ännu högre byggnadskostnader än de nuvarande fingo kommunerna ensamma bära riskerna av de borgensförbindelser, som de iklädde sig för lån ur bostadslånefonden.

Det får väl förutsättas att, då nu bostadsmarknaden blivit icke oväsentligt förbättrad och de ekonomiska riskerna låta sig bättre bedömas än under krisåren, kommunerna även i fortsättningen kunna bära riskerna av sin medverkan för bostadsproduktionens främjande genom lämnandet av borgen åt de bostadsbyggare, som böra erhålla lån ur bostadslånefonden.

Om bostadsbyggarna själva med staten som förmedlare skola bära två tredjedelar av riskerna och vederbörande borgensgivare endast tredjedelen, kan det befaras, att kommunerna ej med samma omsorg pröva, huruvida förutsättningar finnas för vederbörande låntagare att kunna uppfylla ingångna förplik-

telser. Att ytterligare behov av bostäder föreligger, torde vara obestridligt, men det är önskvärt, att prövningen av förutsättningarna för att bostadsbyggaren också skall kunna behålla sitt egna hem blir så betryggande som möjligt. Då framskapandet av nya bostäder är lika önskvärt för såväl staten som kommunerna, borde det ej vara orimligt, att den risk, som uppstår vid den statliga långivningen, delades lika mellan staten och kommunerna, utan att betunga de låntagare, som i god ordning fullgöra sina förpliktelser. Ett sådant förslag torde för närvarande sakna möjligheter till realiserande, varför vi ansett oss böra stanna vid de bestämmelser, som för närvarande tillämpas med kommunerna som ensamma bärare av riskerna.

Det bör även uppmärksammas, att om nu räntan å lån ur bostadslånefonden bestämmes till fem och en halv procent, skillnaden blir alltför stor gentemot de bostadslån, som utgå ur egnahemslånefonden.

I de städer och samhällen, där bostadsbrist fortfarande råder, komma kommunerna utan tvivel att lämna sin medverkan vid uppförandet av nya bostäder, även om de skola ensamma bära riskerna av ingångna borgensförbindelser. Sekundärkreditens ordnande är av största betydelse för bostadsproduktionen, och utgör propositionen därför ett steg i rätt riktning, då den syftar till ett mera varaktigt stöd från staten ifråga om kreditgivningen. Ännu äro byggnadskostnaderna ganska höga, och varje sänkning av räntesatserna har därför betydelse för egnahemsbyggaren, om han skall kunna behålla sitt egna hem i en kommande konkurrens med bostadshus, uppförda med billigare produktionskostnader än de nuvarande.

Med stöd av vad vi ovan anfört få vi hemställa,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 202 i vad som hemställts under punkterna 1:o) och 2:o), samt med avslag å framställan under punkt 3:o) besluta, att lån ur statens bostadslånefond måtte för åren 1925 och 1926 utgå efter huvudsakligen de grunder, som angivas i kungl. kungörelsen angående lån ur statens bostadslånefond den 20 juni 1924 (nr 262).

Stockholm den 1 april 1925.

Erik Fast.

Ruben Wagnsson.

Aug. Sävström.

Algot Sjöström.

J. Hedvall.